

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaia vsak torek in petek

Ljubljana, torek 15. julija 1941-XIX

Cena posamezni številki 0.60

Izrazi hvaležnosti in zvestobe

Visoki Komisar je obiskal notranjske kraje

Kakor pred dnevi na Dolenjskem, tako je bil Visoki Komisar Eksc. Grazioli v nedeljo v notranjskih krajih deležen prisrčnih pozdravov in iskrenih izrazov hvaležnosti in zvestobe. Kjer koli se je ustavil, povsod je bil njegov obisk povod slovesnega potrdila vdanosti Vladoju in Duceju in povsod je ljudstvo dajalo na preprost in iskren način tudi izraze svojemu prepričanju, da je postavil Duce na čelo uprave Ljubljanske pokrajine najboljšega in najskrbnejšega dostojanstvenika. Od ljubljanske okolice do daljnih vasi Cerkljske doline in Loške kotline je ljudstvo tekmovalo pri prireditvi najlepšega sprejema, a vsi izkazani pozdravi so v vsej iskrenosti izražali zvestobo in zahvalo.

Zvestoba za zvestobo! — to je bil tudi poudarek odgovorov Visokega Komisarja na vse pozdrave. Prebivalstvo naj vrača lojalnost, ki jo kaže Italija, z enako lojalnostjo in v miru naj se posveti delu za boljšo bodočnost. Velika Italija spoštuje kulturo, vero in šege ljudstva, skrb Italije za Ljubljansko pokrajino pa se kaže tudi v prizadevanju za njen gospodarski napredek. Prva in največja dolžnost kmečkega prebivalstva pa je, da koristno obdela čim več zemlje ter tako prispeva k prehrani prebivalstva. Iz Italije je bilo uvoženih v Ljubljansko pokrajino doslej že 50.000 stotov moke. Italija je to rada storila, ker je prepričana, da bo ljudstvo lojalno sodelovalo. Ponovno je Visoki Komisar naglasil, da se je že sam prepričal o dobri volji kmečkega ljudstva in prisotnim je naročal, naj drugim sporočijo njegove najlepše želje za čim lepši razvoj in napredek.

Tudi v notranjskih občinah se je Visoki Komisar spomnil z izdatnimi podporami najrevnejših, kar je dvignilo sloves njegove človekoljubnosti, ki se je tudi po Notranjskem razširil že dolgo pred njegovim obiskom, ki je bil za notranjske kraje velik praznik. Kakor s hvaležnostjo, tako je ljudstvo lepo proslavilo ta praznik tudi z manifestacijami delavnosti, discipliniranosti in vsestranske lojalnosti.

Pojasnila za uporabo naredb o prilagoditvi prejemkov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino določa v pojasnitvah nekaterih vprašanj, ki so jih postavile prizadete skupine glede uporabe naredb o prilagoditvi plač in mezd z dne 5. julija 1941-XIX, št. 60, tole:

Za določitev plačilnih skupin in pri vsaki teh določenega odstotka zvišanja se morajo upoštevati kosmati prejemki.

Odtegljaji za davke, strokovni in zavarovalni prispevki itd. se zaračunavajo po novih kosmatih prejemkih.

Za vsako skupino morajo biti kosmati prejemki po določenem odstotku zvišani vsaj enaki najvišjim prejemkom določenim za nižjo skupino. Potemtakem ne smejo biti za tiste, ki so dobivali prejemke nad 600 lir, novi prejemki nižji ko 720 lir; za tiste, ki

Več smisla za praktične poklice

Ob zaključku šolskega leta si je morda marsikdo postavil vprašanje, kje bo mogoče zaposliti vse te velike množice dijakov in dijakinj, ki so dovršili šole. Nekateri so morda zaradi tega vzdiknili, da imamo preveč šol, da preveč ljudi študira in da bi bilo treba njih število omejiti. To mnenje pa po vsej verjetnosti ni pravilno. Kajti ni stvar v tem, da bi se preveč ljudi učilo, temveč stvar je v tem, kaj se ljudje uče. Če pa odkritosrčno na to vprašanje odgovorimo, potem moramo reči, da se pri nas uče ljudje vse mogočih stvari, najmanj pa onih, ki jih za življenje najbolj potrebujejo. Tako se uče po šolah učenci cele vrste jezikov, tudi takšnih, ki jih v življenju nikdar ne bodo potrebovali. Hkrati pa je pouk jezikov nezadosten, da si tudi dobri učenci ne prisvoje niti toliko znanja posameznega jezika, da bi znali brez napake napisati vsaj navadno trgovsko pismo. Ves naš pouk bi moral postati bolj praktičen, da bi absolvent srednje šole bil za poslovno življenje usposobljen. Danes, ko ni niti ena pisarna brez pisalnega stroja, je vendarle čudno, če absolvent srednje šole ne zna gladko pisati na stroj. Vstopa v življenje prav za prav

kot analfabet. Prav tako je čudno, če zna absolvent srednje šole nasteti celo vrsto imen mest ter raznih formul, a o blagoznanstvu pa nima niti toliko pojma, da bi vedel, kaj vse nudi njegova najbližja domovina. Več praktičnega pouka morajo na vsak način dati naše šole.

Potrebno pa je tudi, da se spremeni miselnost naših ljudi o nalogah šole. Danes se običajno nazira na šolo tako, da je njen edini namen, da omogoča svojim absolventom dobre službe. Namen šole je le služba, predvsem državna služba s pokojnino. Ta cilj je tako splošen, da se kaže njegov slabi vpliv celo pri strokovnih šolah. Namesto da bi se ljudje iz strokovnih šol vračali z večjim znanjem k svojemu prvotnemu poklicu, silijo v pisarne. Pisarna je sploh večini mladine ideal, praktični in tudi mnogo bolj donosni poklici pa nezaželeni.

Posledica tega splošnega bega v pisarne je, da ostaja polno ljudi brez služb, ker pač naše skromno gospodarsko življenje ne more prenesti stroškov za tako veliko pisarniških moči. Te morajo biti v nekem razmerju z gospodarsko

močjo dežele. Samo dežele, v katerih so dobro razvite produktivne gospodarske panoge, morejo tudi preživeti večje število šolanih ljudi. Zato je treba predvsem pospeševati produktivno delo, zato je treba posebno skrb posvečati izobrazbi onih ljudi, ki se hočejo posvetiti produktivnim poklicem. Kajti ti bodo pridobivali sredstva za vse druge poklice. Ne sme več vladati stara navada, da pošiljajo v praktične poklice ljudi, ki so imeli v šolah manj uspeha, temveč najbolj sposobni bi morali prihajati v produktivne poklice, da bo naša proizvodnja čim bolj na višku.

Izbiri poklica je treba v bodoče posvečati mnogo več pažnje in nad vse umesten je sklep ljubljanskega združenja trgovcev, da se bodo v bodoče sprejemali kot vajenci le tisti, ki jih poklicna posvetovalnica označi kot sposobne za trgovino. Gledati moramo na to, da čim bolj usposobimo naraščaj za naše produktivno gospodarstvo, ker od tega je odvisen ne le naš gospodarski napredek, temveč tudi naš kulturni. Samo močno gospodarstvo more dati sredstva za kulturni napredek.

Računski zaključek ljubljanskega OUZD

Leto 1940. je zaključil OUZD v Ljubljani z naslednjim računom bilance: aktiv 47.559.533 din, pasiv 44.750.976.— din, poslovnih prebitok 2.808.556.— din. V sklad za odpis neizterljivih prispevkov in v sklad za pokritje primanjkljajev, ki ga je upravljal SUZOR v Zagrebu, je vložil OUZD po 1.613.027 din in so se tako njegovi dohodki zmanjšali za 3.226.054 din.

Stalež zavarovancev je lani dosegel povprečje 104.408, prirastek je znašal 4.413 članov. Najnižji je bil stalež v začetku leta (89.944), najvišji pa meseca septembra (113.320).

Povprečna dnevna zavarovana meza je bila lani 28.92 din, leta 1939. pa 25.17 din. Skupni povprečni zavarovalni zaslužek je znašal 3.019.947 din. Najnižje stanje je bilo v začetku leta, najvišje (3 milijone 723.030 din) pa meseca novembra.

V prvih dveh mesecih l. 1940. so bile zdravstvene razmere zelo slabe in je odstotek bolnikov dosegel 3.60% od števila zavarovancev. Povprečni letni stalež bolnikov je bil 2.63%. Povprečno je bilo dnevno za delo nesposobnih 2.744 zavarovancev, hranarino in druge podpore pa je dnevno prejemale 2.900 oseb.

Zaostanki neporavnanih zavarovalnih prispevkov so dosegli konec leta 32.997.794 din ali 25.89% od enoletnega predpisa, ki je znašal 127.418.700 din. Za zaostanke

so dobivali prejemke nad 900 lir, ne smejo biti novi prejemki nižji ko 1035 lir; za tiste, ki so dobivali prejemke nad 1200 lir, ne smejo biti novi prejemki nižji ko 1344 lir, za tiste pa, ki so dobivali prejemke nad 2500 lir, ne smejo biti novi prejemki nižji ko 2750 lir.

je določena kot najvišja dopustna meja 25% od enoletnega predpisa, kot najnižja meja pa se smatra 16.66%.

Proračunsko gospodarstvo je predpisano za upravne stroške, za stroške samouprave, za stroške vzdrževanja ambulatorijev in laboratorijske kontrole bolnikov ter za kopalniške in fizikalne naprave.

Proračun upravnih stroškov izkazuje pri osebnih izdatkih prekoračenje 371.122 din zaradi zvišanja prejemkov uslužbencev v obliki draginskih doklad in nabavnih prispevkov, pri materialnih izdatkih pa so bili doseženi prihranki v znesku 692.297 din. Tudi proračun samouprave izkazuje prihranke 411.501 din. Od tega odpade 360.130 din na stroške glavne skupščine, ki pa se lani ni vršila. Prihranki so bili doseženi tudi pri vzdrževanju ambulatorijev in kopalnišč.

Od glavnih izdatkov je odpadlo lani za člana za hranarino 174.02 din, za zdravila 66.87, za zdravniške stroške 59.69, za oškrbne stroške v bolnišnicah 70.93, za zdravilišča in kopalnišča 31.16, za zdrav-

ljenje zob 11.65, za ambulatorijske stroke 14.32, za upravne stroške pa 86.30 din. Od skupnih dohodkov je odpadlo letno na zavarovance 630.42, od skupnih izdatkov 608.52, poslovnega prebitka pa 26.90 din.

Dohodki bolniškega zavarovanja so dosegli lani 65.820.784, l. 1939. pa 54.776.640 din. Bolniško zavarovalnih prispevkov je bilo predpisanih 64.521.088 din, kar je za 11.238.200 din več kakor l. 1939.

Med dolžniki je tudi SUZOR v Zagrebu, ki dolguje ljubljanskemu OUZD pod naslovom stroškov za stavbe in bonifikacije nezgodnega zavarovanja upravnim stroškom skupaj 3.544.846 din.

Leto 1940. je OUZD v bolniškem zavarovanju zaključil razmeroma ugodno. K temu sta pripomogla predvsem visoki stalež zavarovancev in naraščanje povprečne zavarovane meze. Z uredbami o minimalnih mezdah in spremembah mezdnih razredov so se dvignili zdravstveno stanje zavarovancev. Odstotek bolnikov je bil od aprila do novembra pod 2.50%, kar se smatra za normalno.

Uredite napise!

Do konca julija morajo biti vsi napisi dvojezični.

Vis. Komisar je izdal dopolnilno naredb o obveznosti dvojezičnih napisov. Naredba določa v glavnem: Vse table, vsi razglasi in napisi, ki so izobešeni kjer koli v krajih, ki so dostopni občinstvu, morajo biti dvojezični, in sicer mora biti italijansko besedilo na prvem mestu in napisano v čisto enakih črkah kakor ostalo besedilo.

Prepovedana je raba tujih be-

sed, in sicer tako za table, razglase in napise kakor tudi za industrijske izdelke, za blago in za poimenovanje trdk in društev.

Da se olajša pravilno prevajanje napisov na italijanščino, morajo ustanoviti ljubljanska občina in okrajna načelstva brezplačne posvetovalnice.

Kdor ne bi sam preuredil svojih napisov v smislu te naredb, izvrše to občine na njegove stroške, poleg tega pa se kaznuje z globo od 1000 do 10.000 din.

Državni podtajnik Eksc. Puzzolu v Ljubljani

Državni podtajnik pravosodnega ministrstva Eksc. Puzzolu se je te dni mudil v Ljubljani, da prouči razne probleme pravosodstva v Ljubljanski pokrajini. Na kolodvoru sta ga pozdravila Vis. Komisar Eksc. Grazioli in župan dr. Adlešič, predstavljeni pa so mu bili predstavniki sodišča. V justični palači je bil visokemu predstavniku vlade prirejen slovesen sprejem. Pozdrave sta mu izrekla predsednik apelacije dr. Golia in predsednik vrhovnega sodišča dr. Konda. Eksc. Puzzolu pa je v svojem odgovoru naglasil, da ga veseli lojalno sodelovanje slovenskega pravosodstva z oblastmi po navodilih Visokega Komisarja, predstavnika Duceja in vlade, in da bodo vsi pravosodni problemi Ljubljanske pokrajine temeljito proučeni, da bo poslovanje na višku.

V sejni dvorani so bili visokemu dostojanstveniku predstavljeni sodniki in tudi njim je Eksc. Puzzolu zatrjeval, da bodo lahko v miru opravljali svoje delo v blagor vseh in v skladu z najvišjimi zakoni.

Ustanovitev Pokrajinske delavske zveze

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal tri navedbe za preureditev strokovnih delavskih organizacij. Po prvi naredbi se Delavska zbornica v Ljubljani imenuje odslej Pokrajinska delavska zveza. Vanjo spadajo vse obstoječe delavske strokovne organizacije, izven nje pa ne more delovati nobena delavska organizacija. Zvezo vodi predsednik, ki ga imenuje Vis. Komisar, pomaga pa mu upravni odbor, sestavljen iz predsednikov v zvezi združenih organizacij.

Druga naredba odreja, da bo narodni svetnik Elio Vagliano kot strokovnjak podpiral organe Zveze, s tretjo naredbo pa je bil imenovan za predsednika Pokrajinske delavske zveze dr. Branko Alujevič.

Kraljevina Črna gora — obnovljena

Črnogorska narodna skupščina na Cetinju je likvidirala stanje, ki je nastalo po sklepih skupščine v Podgorici dne 26. novembra 1918., ter proglasila neodvisnost Črne gore kot ustavne monarhije. Kralja in Cesarja je skupščina prosila, da bi imenoval regentski svet kraljevine Črne gore.

Vis. komisar za Črno goro grof Mazzolini je v svojem govoru naglasil: Italija je bila edina država, ki je na mirovni konferenci v Versaillesu branila pravice Črne gore, zdaj pa vrača črnogorskemu ljudstvu svobodo in pravico.

Poslušanje sovražnih radijskih postaj je prepovedano

Po naredbi Visokega Komisarja se morajo na avtomobilih vgrajeni radijski aparati demontirati ter v zabojih izročiti varnostni oblasti, ki bo zaboje z aparati zapečatila ter jih dala lastnikom v shrambo.

V lokalih in doma je prepovedano poslušati poročila sovražnih ali nevtralnih radijskih postaj ter razširjati take vesti. Kršitve te naredb imajo poleg zaplembe aparatov in zapore lokalov za posledico tudi stroge kazni po določilih vojnega zakona.

V komisijo za reševanje ev. sporov zaradi zamenjave dinarjev v lire

so bili imenovani od Vis. Komisarja po pooblastilu finančnega ministrstva naslednji gospodje: dr. Franc Ciancimino, višji finančni inšpektor kot predsednik, dr. Vincenc Onorattelli, inšpektor zavoda Banca d'Italia kot član in dr. Ivan Slokar, predsednik Zdrženja bančnih in zavarovalnih zavodov. Tajniške posle pri komisiji vodi poročnik kr. finančne straže g. Italo Poli.

Policijska ura

Je odslej po naredbi Vis. Komisarja v Ljubljani za kavarne, prenočišča in restavracije do 24. ure, v drugih krajih pokrajine pa za kavarne in prenočišča do 23. ure, v ostale gostinske obratovalnice do 22. ure.

Službeni list za Ljubljansko pokrajino

z dne 9. julija je objavil:

Naredbe Vis. Komisarja: o preureditvi strokovnih organizacij delojemalcev — o obvezni prijavi zaloga kave in njih zapor — o določitvi pribitkov v nadrobni prodaji.

Odlombe Vis. Komisarja: Odbritev pravil za popis prebivalstva Ljubljanske pokrajine — Prepustitev zdravniško-kirurškega paviljona bolnice v rabo ljubljanske univerze — Imenovanje strokovnjaka pri Pokrajinski delavski zvezi in imenovanje predsednika Pokrajinske delavske zveze.

Objave: Maksimalni cenik za gostinske obrate — Pojasnila za uporabo naredbe o prilagoditvi prejemkov.

Romunski park motornih vozil

se je po poročilu »Südost-Echo« od 1. 1926. do 1936. pri vseh slabih cestah razširil za 70% in je v letu 1936./37. dosegel svoj višek — okrog 45.000 motornih vozil. Potem pa je naglo sledil padec in je bilo 1. 1939. samo še 35.000 motornih vozil. Takrat pa so še uvozili 5467 težkih vozil, 2253 motorjev za avtobuse in 3533 osebnih avtomobilov. Vrok znižanja števila motornih vozil pri izdatnem uvozu je bilo rekviriranje privatnih vozil za vojsko.

Tudi lani se je park motornih vozil krčil. Uvoz je znašal samo 5822 avtomobilov in mnogo motornih vozil je ostalo v pokrajinah, ki jih je Romunija izgubila. Po uradnih podatkih je zdaj v Romuniji okrog 19.000 osebnih avtomobilov, 5600 tovornih, 1000 traktorjev, 1880 avtobusov ter 1880 raznih motorjev. Ko so lastniki avtodrošk v Bukarešti nedavno prosili za znižanje davščin, so navajali, da je od 3000 avtodrošk, kolikor jih je v prestolnici, najmanj ena tretjina neuporabna, ker ni bilo mogoče izvršiti potrebnih popravil.

Gospodarske vesti

Normalni blagovni promet med Hrvatsko in Nemčijo se začne 20. julija. Za izvoz blaga iz Hrvatske je potrebno posebno dovoljenje nemškega izvoznega urada v Zagrebu, razen za pošiljke mesa, zelenjave, jajc, sadja, živine in nekaterih rud.

Odkupna cena za pšenico je določena na Hrvaškem takole: pšenice teže 79 kg z 1% primesi po 450 din za stot, pšenica 76,79 kg teže z 2% primesi po 430 din in lažja pšenica z do 5% primesi po 420 din za stot. Odkupna cena za rž je določena na 420—430 din in enako tudi za soržico.

Tudi nemško avtomobilsko podjetje Opel je vključeno v nemško vojni industrijo. Proizvodnja osebnih avtomobilov je omejena na minimum, namesto osebnih pa se izdelujejo tovorni avtomobili za vojsko.

Švicarska vlada je odredila, da se mora ves letošnji žitni pridelek izročiti oblastem. Zvezni svet bo zaseženo žito po določenih cenah odkupil ter razdelil med potrošnike.

Dolžnost prijave in zaloge kave in njih zapora

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je odredil:

Člen 1.

Vse zaloge surove ali žgane kave v zrnju, ki so na dan 14. julija 1941-XIX pri trgovcih na debelo in na drobno, pri zadrugah, civilnih zajednicah (vštevši bolnišnice in sanatorije), hotelih, restavracijah, gostilnah, penzijah, kavarah in podobnih obratih, se morajo prijaviti do vštete 16. julija t. l. občini, kjer je blago.

Količine zaloga je treba prijaviti v kilogramih.

Člen 2.

Zaloge kave iz člena 1. so z izjemo zaloga bolnišnic in sanatorijev pod zaporo na razpolago Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino.

Člen 3.

Občinski uradi morajo zbrati vse prijave in jih poslati neposredno

— vsekakor ne po 18. juliju — Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino.

Člen 4.

Kršitelji prijave dolžnosti in tisti, ki bi prijavili neresnične podatke, se kaznujejo v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev. Poleg tega se odredi tudi zaplemba blaga.

Člen 5.

Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Ljubljana dne 7. julija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Opozarjamo vse gg. trgovce, da se ne bodo izdale nobene posebne tiskovine za prijavo zaloga kave, temveč mora vsak trgovec sam napisati prijavo ter jo poslati svoji občini.

Določitev pribitkov v nadrobni prodaji

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino

na podlagi člena 6. Ducejevega razglasa z dne 17. maja 1941-XIX, glede na odredbo banske uprave z dne 14. januarja 1941. in ker smatra za nujno potrebno spremeniti maksimalne odstotne pribitke, dovoljene trgovcem v nadrobni prodaji, odreja:

Člen 1.

V nadrobni prodaji se dovoljuje naslednji maksimalni pribitki v odstotkih na nabavno ceno blaga franko skladišče trgovca na drobno:

1. ječmen, kaša	15%
2. kava surova	18%
3. kava žgana	20%
4. kakao	20%
5. čaj	20%
6. bučno olje	15%
7. kokosovo olje	15%
8. sveče in vosek	15%
9. volna industrijska	12%
10. volna surova	18%
11. volna za ročna dela	18%
12. surovi bombaž	10%
13. sukanec	12%
14. bombaževa preja za ročna dela	12%
15. surova juta	12%
16. tkanine vseh vrst	20%
17. železo v palicah, železo fasonirano U in T	14%
18. železo fasonirano, razen U in T	15%
19. bela pločevina	15%
20. žica	15%
21. sekire, lopate, krampi, kopače, plugi	15%
22. srpi in kose	15%
23. opeka	10%
24. apno, cement	12%
25. rafija	18%
26. manila	18%
27. zelenjava in sočivje	20%
28. seme turške detelje, detelje, pese in grahorice vseh vrst	20%

29. žveplov cvet	15%
30. cilindri za svetilke in steklena posoda	20%
31. steklo za okna	20%
32. vreče iz konoplje	15%
33. vreče iz jule	15%
34. modra galica	15%
35. izdelki iz gume	20%
36. cevi iz gume	20%
37. usnje in podplati iz usnja vseh vrst	15%
38. nogavice vseh vrst	20%
39. umetna gnojila	15%
40. šivalni stroji	20%
41. pisalni stroji	20%
42. orodje in leseni izdelki vobče	20%
43. toaletno milo	15%

Člen 2.

Pri blagu, ki ni navedeno v členu 1., maksimalni pribitek ne sme biti večji kakor je bil dne 15. marca 1941-XIX, izjemni primere, ko se posebej dovoli.

Člen 3.

Določbe člena 1. se ne uporabljajo na blago, ki ga navajajo maksimalni ceniki po naredbi z dne 9. maja 1941-XIX in ne na blago, čigar prodaja je posebej urejena.

Člen 4.

Kršitelji te naredbe, ki nadomeštuje vse druge nje nasprotujoče določbe, se kaznujejo, če dejanje ni hujše kaznivo, v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev. Poleg tega se odredi tudi zaplemba blaga in se obrtna pravica po stopnji dejanja začasno ali dokončno odvzame.

Člen 5.

Ta naredba stopi v veljavo dne 14. julija 1941-XIX.

Ljubljana dne 9. julija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Bombaž kot kurivo

Hrbtenica narodnega gospodarstva Egipta je pridelek in izvoz bombaža. V normalnih letih doseže pridelek okrog 500 milijonov kg, izvoz pa znaša 350 do 400 milijonov kg. Od vseh dohodkov egiptskega izvoza je odpadlo nekdanja na bombaž 66 do 80%. V zadnjem normalnem letu je znašal izvoz bombaža 7,26 milijonov kantarjev (kantar = 45,9 kg) in je Anglija prevzela 2,4 mil. Nemčija pa 883.000 kantarjev. Zdej je ostal samo še izvoz v Anglijo, ki pa je zaradi transportnih ovir tudi zelo omejen, in tako so v Egiptu že vsa skladišča prepolna bombaža, industrijske naprave pa niso sposobne,

da bi vsaj del pridelka predelale v prejo in tkanine.

Egiptska vlada je kupila velike količine bombaža od lanskega pridelka po zelo nizkih cenah. To se ni zgodilo zaradi nameravanega dviga kapacitete domače tekstilne industrije, temveč zato, da bi se bombaž uporabljal kot — kurivo. Zaradi vojne je hudo prizadet tudi uvoz in nastalo je občutno pomanjkanje kuriva. Premog, ki ga Egipt še dobiva, je zelo slab. Egiptska vlada se je zdej v stiski oklenila naslednjega načrta: Ves manjvredni premog naj se zmelje v prah, zmeša z bombažem in katranom in iz tega naj bi se delalo kurivo v

obliki briketa. Egiptski strokovnjaki menijo, da bodo mogle tudi železnice uporabljati tako kurivo. (»Südost-Echo«)

Doma in po svetu

Kirurški paviljon ljubljanske bolnišnice se je po odredbi Vis. Komisarja izročil v uporabo ljubljanski univerzi.

Svet ministrskih komisarjev se je sestavil v Beogradu po odredbi nemškega vrhovnega poveljnika. Svetu načeljuje bivši minister Ačimović.

Po dvodnevem odmoru, ki je bil potreben za pripravo ofenzive, se je začela nova nemška ofenziva z vso silo in s popolnim uspehom. Nemško vrhovno poveljništvo poroča, da je bila Stalinova črta v drznem navalu prebita na vseh odločilnih mestih. Nemško-romunske čete so vrgle sovražnika za Dnjestr. Severovzhodno od Dnjestra so nemške čete tik pred Kijevom. Močno utrjena fronta ob Dnjepri je premagana in nemške čete so že 200 km od Minska. Vitebsk so zasedle nemške čete. Vzhodno od Pejpuškega jezera prodirajo nemške čete proti Leningradu.

Kakor pravi najnovejšo nemško vojno poročilo z dne 14. julija, se nemški prodor na vzhodni fronti nadaljuje po načrtu.

Madžari poročajo, da so madžarske čete že prekorčile reko Zbruč in da so dosedaj ujele 25.000 sovjetskih vojakov.

Molotov ter veleposlanik Cripps sta podpisala v Moskvi angleško-sovjetsko zvezno pogodbo o vzajemni pomoči. Po pogodbi se Vel. Britanija in Sovjetska unija obvezujeta, da ne bosta sklenili brez predhodnega pristanka druge pogodbe stranke ne premirja in ne separatnega miru. Nemški listi poročajo, da je glavni namen te pogodbe ta, da naj prepreči kapitulacijo Stalina in rdeče vojske.

Stalin je imenoval najvišje sovjetske poveljnike na treh glavnih frontah. — Na severu, kjer se bi jejo boji za Leningrad, je vrhovni poveljnik Vorosilov, na srednjem odseku, kjer prodirajo Nemci proti Moskvi, je vrhovni poveljnik Timošenko, na jugu pa poveljuje sovjetskim četam maršal Budjoni.

Japonski listi objavljajo v senzacionalni obliki vest iz Sangaja, da se pripravljajo sklenitev vojaške zveze med Vel. Britanijo, Združenimi državami Sev. Amerike, Sovjetsko unijo in Kitajsko. Ta vest pa še ni potrjena.

Ameriška reprezentančna zbornica je s 159 proti 70 glasovom odklonila predlog, da bi smel predsednik Roosevelt zapleniti tvornice vojnega materiala, če bi v teh tvornicah izbruhnila stavka, a se prizadeti ne bi hoteli obrniti na državni urad za posredovanje. Ravno tako je bil odklonjen predlog, da bi smel predsednik Roosevelt postaviti delavstvo pod vojaško zaščito, če bi v tovarni nastala stavka.

Roosevelt je poslal kongresu predlog za dovolitev nadaljnjih kreditov v višini 4700 milijonov dolarjev za izpolnitev ameriškega oboroževanja.

Bolgarska sobranje je soglasno sprejelo predlog vrhovnega državnega tožilca, da se 9 komunističnih poslancev izroči sodišču.

Nemčija je dosedaj izpustila iz vojnega ujetništva 514.671 francoskih vojakov. Francoski listi naglašajo v svojih komentarjih veliko dušnost, ki jo je s tem pokazala Nemčija.

Zagrebski velesejem bo od 6. do 15. septembra.

»Karawanken Bote« je začel izhajati v Kranju kot uradno glasilo Koroške ljudske zveze in šefa civilne uprave Wilhelma Schicka.

List je tednik in je dvojezičen (nemško-slovenski).

Bolgarska vlada je odredila, da smejo dobivati v bodoče zdravi ljudje samo kruh, ki ima 30% kornuzne moke. Kruh iz same pšenične moke se sme peči le za bolnike.

Turško prometno ministrstvo je objavilo, da bo odslej dovoljen promet turških ladij po Črnem in Sredozemskem morju samo podnevi.

Racioniranje potrošnje premoga so uvedli v Angliji. Vlada poziva prebivalstvo, da varčuje tudi pri uporabljanju plina in električnega toka.

Romunska telefonska družba

v Bukarešti je imela nedavno svoj prvi občni zbor, odkar je romunska Narodna banka prevzela ustanove telefonske stroke od ameriškega konzorcija. Po preteku enega leta se je čist dobiček družbe znižal od 338,425.068 na 168 milijonov 401.472 lejv. Dividende od akcijskega kapitala 1650 milijonov lejv znašajo 4,17%.

Iz poročila upravnega odbora je razvidno, da je imela družba na teritoriju, ki je prišel pod oblast drugih držav, 466 telefonskih uradov, med njimi 4 avtomatične centrale, ostalo pa ji je 852 telefonskih uradov, kar pomeni izgube 37% ter prikrajšanje telefonskega omrežja za 18.000 km ali za 16%. Totalna izguba pri investicijah na izgubljenem ozemlju pa se deli takole: Besarabija in Bukovina 468, severna Transilvanija 268, pokrajina Cidulater 14 milijonov zlatih lejv.

Mezdna gibanja v Angliji

Po zadnjem zvišanju mezd rudarjev so začeli sedaj tudi kovinski delavci zahtevati zvišanje mezd. Zahtevajo pa prav znatno zvišanje, namreč 4 penije na uro. Svojo zahtevo utemeljujejo z draginjo in večjimi davščinami. Ta utemeljitev povzroča odgovornim krogom mnogo skrbi, ker vodi naravnost v inflacijo. Zvišanje mezd rudarjev je povzročilo višje cene premoga, višje mezde kovinskih delavcev bodo dvignile cene njih izdelkov. Tako rastejo cene, vrednost denarja pa pada. Ker se je tudi povečal obtok bankovcev (od 579 na 604 milijone funtov) je nevarnost inflacije tem večja.

Trgovinski register

Vpisale so se naslednje izpremembe in dodatki:

Hranilnica dravske banovine v Ljubljani. Hranilnica se odslej imenuje Cassa di Risparmio della provincia di Lubiana, slovensko pa Hranilnica Ljubljanske pokrajine.

Pipan & Cie. kemično komercialna družba v Ljubljani. Spremenila se je družbena pogodba. Načelstvo družbe sestoji iz enega ali več poslovođij. Če je postavljenih več poslovođij, določijo družbeniki, kako se zastopa družba. Izbrise se poslovođja Belušič Josip.

Denarstvo

Srebrni kovanci po 5 lir z letnico R 1929 so po izjavi Pokrajinskega zakladnega urada še vedno v veljavi in torej zakonito plačilno sredstvo.

Na borzi v Buenos Airesu se je od 1. julija dalje tečaj italijanske lire utrdil ter se je dvignil tečaj lire od 22,23 na 24 pezozov za 100 lir.

Sobranju je predložil v odobritev finančni minister naknadni proračun v višini 4289 milijonov levov.

Ze v 24 urah barva, plestra in kemično snail obleke, klobuke itd. Skrebi in svetlolika smreke, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!
1—2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!
Zato vsaj doma pijte
RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

tistega z rdečimi srci,
našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!